

Απόψεις για τα NOME

1. Ιστορικό

Ο σχεδιασμός που προτείνεται από την ΡΑΕ εφαρμόζεται ήδη στη Γαλλική ενεργειακή αγορά κατόπιν της αναδιοργάνωσης της το Δεκέμβριο του 2010 με το Νόμο NOME. Ο γαλλικός νόμος NOME προβλέπει μηχανισμό ρυθμιζόμενης πρόσβασης τρίτων στην πυρηνική ηλεκτροπαραγωγή της δεσπόζουσας EDF.

2. Η βασική λεπτομέρεια που δεν αναφέρεται είναι ότι η τιμή του προϊόντος θα εξασφαλίζει την βιωσιμότητα της EDF προκειμένου να είναι αυτή σε θέση να πραγματοποιήσει επενδύσεις σε νέους πυρηνικούς σταθμούς στο μέλλον, για να μην χάσει η Γαλλία το πλεονέκτημα της χαμηλής τιμής ενέργειας από πυρηνικά. Η προμήθεια ενέργειας από πυρηνικά για την ηλεκτρική αγορά της Γαλλίας υπερβαίνει το 80% της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (έναντι 45% περίπου του λιγνίτη στην ελληνική αγορά ενέργειας), με ένα μέσο μεταβλητό κόστος 10€/MWh. Ενώ το μεταβλητό κόστος των πυρηνικών ήταν 10€/MWh, και το πλήρες κόστος τους υπολογίστηκε από μελέτες σε 32-34€/MWh δόθηκε τελικά τιμή 42€/MWh, για να προστατευθεί η EDF και για να αποζημιωθεί όχι μόνο για παρελθούσες αλλά και για μελλοντικές επενδύσεις της. Το προτεινόμενο μοντέλο για την ελληνική αγορά περιλαμβάνει υδροηλεκτρική και λιγνιτική παραγωγή. Εφαρμογή μοντέλου NOME και στην Ελλάδα –κατ’ αντιστοιχία με τη Γαλλία- θα έπρεπε να εξασφαλίζει ότι η ΔΕΗ ανακτά κατ’ ελάχιστον το πλήρες κόστος της (συμπεριλαμβανομένων των νέων επενδύσεων, των κεφαλαιακών επενδύσεων για τη συντήρηση και αναβάθμιση των υφιστάμενων μονάδων, του χρηματοοικονομικού ρίσκου της εταιρείας λόγω υψηλών επιτοκίων δανεισμού και του κόστους αποσβέσεως). Στην εισηγητική έκθεση, παράγραφος 19 **ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΚΑΤΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΕΗ.**

Η υδροηλεκτρική παραγωγή μεταβάλλεται σημαντικά από έτος σε έτος, εφόσον εξαρτάται από καιρικούς παράγοντες, ενώ η λιγνιτική παραγωγή αντιμετωπίζει σημαντικές αβεβαιότητες που έχουν να κάνουν με την ποιότητα του λιγνίτη, την αύξηση του κόστους λόγω της αύξησης του βάθους εκμετάλλευσης, τη γήρανση των σταθμών, τυχαία γεγονότα (όπως κατολισθήσεις ορυχείων κλπ.), καθώς και την επιβολή περιορισμών για λόγους περιβαλλοντικούς (εκπομπές ρύπων και κλιματική αλλαγή). Το πρόσθετο αυτό κόστος καθώς και οι αβεβαιότητες **ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΟΤΙ ΘΑ ΛΗΘΟΥΝ ΥΠΟΨΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΗ ΤΙΜΗ (ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 19).**

Στόχοι της εισαγωγής NOME ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΡΑΕ

i. Τόνωση του υγιούς ανταγωνισμού

Τι έχει κάνει η ΡΑΕ μέχρι σήμερα για το στόχο αυτό;

- Με απόφαση της ΡΑΕ μπήκε ειδικός φόρος Φ.Α. και πετρελαίου για να αυξηθούν τα κόστη καυσίμου και η ΔΕΗ ιδιαίτερα στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά , όπου δεν της αποδίδεται το πλήρες κόστος Παραγωγής. Επιπλέον να αυξηθούν περαιτέρω τα τιμολόγια για προμηθευτές και καταναλωτές μέσω αύξησης των ΥΚΩ .Να δημιουργηθεί η στρεβλή εικόνα ότι η ΔΕΗ αυξάνει τα τιμολόγια, η ΔΕΗ ως προμηθευτής κόβει το ρεύμα, σε όσους δεν πληρώνουν τους λογαριασμούς, να επεμβαίνει το Κράτος για την επανασύνδεση των καταναλωτών ,χωρίς όμως να αναλαμβάνει το κόστος και η ΔΕΗ να μην μπορεί να εισπράξει πλήθος λογαριασμών ώστε να απαξιώνεται. Για την διατήρηση της στη ζωή η ΔΕΗ δανείζεται όχι για κάνει νέες επενδύσεις και μέσω αυτών να βελτιώσει την αποδοτικότητά της, αλλά για να καλύψει τις τρέχουσες χρηματοοικονομικές ανάγκες της και να καλύψει τα ελλείμματα που άλλοι δημιούργησαν στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- Τα Αποδεικτικά Διαθεσιμότητας Ισχύος, (ΑΔΙ), έγιναν με την απόφαση της ΡΑΕ για την επιχορήγηση των ιδιωτών παραγωγών Φ.Α. που τους έδιναν 45000€ / MW διαθέσιμη ισχύος ανά έτος. Με την μεταγενέστερη απόφαση της και με δεδομένο τη μείωση τόσο της ζήτησης όσο και του φορτίου αιχμής κατά 10% κι ενώ θα περίμενε κανείς μείωση

τουλάχιστον κατά 10% των ΑΔΙ, δηλαδή από 45.000€ -> 49.500€, έγινε αύξηση περίπου 25%, δηλαδή από 45.000€ -> 56.250€ για να δοθούν περισσότερα χρήματα στους ιδιώτες.

Να σημειωθεί δε ότι οι θερμικές μονάδες Φ.Α. των ιδιωτών παίρνουν διπλά ΑΔΙ δήθεν λόγω των τεχνικών χαρακτηριστικών τους ως ευέλικτες μονάδες για την κάλυψη των έντονων αυξομειώσεων του φορτίου κυρίως λόγω των μονάδων ΑΠΕ, ενώ στην πραγματικότητα δεν παρουσιάζουν παρά πολύ περιορισμένη ευελιξία σε σχέση με τις υδροηλεκτρικές μονάδες που παίρνουν μονά ΑΔΙ. Μοιράζεται χρήμα στους ιδιώτες παραγωγούς που αύριο θα είναι και προμηθευτές και λήπτες των ΝΟΜΕ.

- Είχε εφαρμόσει τον Μηχανισμό Ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους, (ΜΑΜΚ), που έδινε εγγυημένες αποδόσεις κεφαλαίων στους ιδιώτες παραγωγούς Φυσικού Αερίου (Φ.Α.), σε βάρος της οικονομικότητας του συστήματος ηλεκτροπαραγωγής και τελικά σε βάρος της Εθνικής Οικονομίας και των καταναλωτών . Οι παραγωγοί Φ.Α. είχαν το δικαίωμα σε μια ελεύθερη αλλά με συγκεκριμένους κανόνες αγορά ,όπως η ΕΛΛΗΝΙΚΗ να δίνουν πολύ χαμηλές προσφορές για το 30% της ισχύος τους και στη συνέχεια να αποζημιώνονται όχι με την ΟΤΣ αλλά με το μεταβλητό κόστος τους αυξημένο κατά 10 %. Έτσι οι μονάδες Φ.Α. λειτουργούσαν πρακτικά σαν μονάδες βάσης, χωρίς καμιά ευελιξία, προκαλώντας αισθητή μείωση της παραγωγής από τις φθηνότερες λιγνιτικές μονάδες. Παντού στο κόσμο το ενδιαμέσο και αιχμιακό φορτίο εξυπηρετούν οι μονάδες Φ.Α. και την βάση την καλύπτουν οι μονάδες στερεών καυσίμων (λιγνίτης / λιθάνθρακας) ή/και τα πυρηνικά.

ii. Εξασφάλιση πρόσβασης των προμηθευτών

Τι έχει κάνει η ΡΑΕ για την εξασφάλιση πρόσβασης των προμηθευτών στην αγορά;

Από τις αρχές του 2000 και μέχρι σήμερα παρότι ήταν ευθύνη και αρμοδιότητα της ΡΑΕ να ανοίξει την αγορά της προμήθειας δεν το πραγματοποίησε. Όταν δε συγκυριακά έγινε κάτι τέτοιο, ο τρόπος που αυτό έγινε ήταν τόσο διάτρητος ώστε προμηθευτές όπως η Energa και η Hellas Power να εισπράξουν σαν προμηθευτές 250.000.000€ τα οποία σε μεγάλο μέρος τα επωμίστηκε η ΔΕΗ , έχοντας δεσπόζουσα θέση σαν προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας και σαν προμηθευτής τελευταίου καταφυγίου.

iii. Τη συμπίεση, κατά το δυνατόν, του κόστους παραγωγής και προμήθειας

Ενώ έχει πάρει αυτές τις αποφάσεις αναγνωρίζει σύμφωνα, με την **Παράγραφο 12**, ότι η ιδιαίτερη θέση της ΔΕΗ στην αγορά ως επιχείρηση με υψηλά μερίδια αλλά και η αύξηση των ανείσπρακτων λογαριασμών των πελατών της, προκάλεσαν σημαντική επιδείνωση σε όλη την αλυσίδα συναλλαγών της αγοράς με αρνητικές επιπτώσεις και στο κεφάλαιο κίνησης όλων των συμμετεχόντων, χωρίς να αναφέρει ότι η πορεία της ήταν αποτέλεσμα των δικών της στρατηγικών αποφάσεων και λαθών. Προχωρώντας ένα βήμα παραπέρα για την καταρράκωση της ΔΕΗ εξέδωσε τον Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, (ΚΔΜΔΝ) . Μέσω του ΚΔΜΔΝ οι κατανεμόμενες μονάδες της ΔΕΗ θα πληρώνονται με βάση το **Benchmark** (δηλαδή την εργοστασιακή καμπύλη κατανομής) μην αναγνωρίζοντας ότι όλες οι μηχανές όταν απορροφούν διαταραχές λόγω αυξημένης διείσδυσης ΑΠΕ και λόγω του ότι δεν λειτουργούν λόγω της διείσδυσης αυτής στην στη βέλτιστη ισχύ δεν μπορεί να καταναλώνουν πετρέλαιο σύμφωνα με τις εργοστασιακές τους προδιαγραφές.

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΩ ΣΑΝ ΣΔΜ ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ ΟΤΙ ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΛΛΑ ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΡΑΕ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΜΕΤΑΦΕΡΕΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΕΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΙΔΙΩΤΕΣ ΟΠΩΣ ΕΧΕΙ ΚΑΝΕΙ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΓΙΑ ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΘΕΙ Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΜΑΡΑΣΜΟΣ, ΛΟΓΩ ΑΡΝΗΤΙΚΩΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ, ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΠΟΥ ΘΑ ΕΧΕΙ ΣΑΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ ΤΗΣ ΣΕ ΕΥΤΕΛΙΣΤΙΚΗ ΤΙΜΗ. ΕΠΙΣΗΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΡΜΟΔΙΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ Η ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΛΗΨΗΣ ΤΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΡΑΕ. ΣΕ ΤΙ ΑΠΟΒΛΕΠΕΙ ΑΡΑΓΕ Η ΡΑΕ? ΘΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ Η ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΘΑ ΜΕΙΩΘΕΙ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΝ ΤΡΙΤΟΙ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΥΔΡΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΕΗ ΜΕ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗ ΡΑΕ ΤΙΜΗ? Η ΜΗΠΩΣ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΑΠΛΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΟΠΟΥ ΚΑΠΟΙΟΙ ΘΑ ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΗΣΟΥΝ ΤΑ ΚΕΡΔΗ ΤΟΥΣ -ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΗΣ ΔΕΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ- ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΙΟ ΦΤΗΝΗ ΤΙΜΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ «ΝΟΜΕ» ΚΑΙ ΠΟΥΛΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΑ ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ, ΑΦΗΝΟΝΤΑΣ ΣΤΗ ΔΕΗ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΑΚΟΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΩ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ (ΒΛΕΠΕ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ, ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥΣ)?